

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา
รับเลขที่... ๐๔๐๖๒
วันที่... - ๒๖/๖.ค. ๒๕๕๗
เวลา... ๑๑.๐๓

ที่ สธ ๐๙๐๔.๐๗/๑๗๖๐๖

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความร่วมมือโครงการรณรงค์สัญลักษณ์ "กระต่ายขาเดียว" ในการป้องกันผู้สูบบุหรี่หน้าใหม่ โดยทันตบุคลากร พ.ศ. ๒๕๕๗

บุคลากร พ.ศ. ๒๕๕๗

เรียน นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด

กลุ่มงานทันตสาธารณสุข
รับเลขที่... ๖๐๗
วันที่... ๔/๖ค/๕๗
เวลา... ๑๐.๐๐ น.

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงการ "รณรงค์สัญลักษณ์ กระต่ายขาเดียว" ป้องกันผู้สูบบุหรี่หน้าใหม่โดยทันตบุคลากร
๒. โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์โครงการฯ

ด้วย กรมอนามัย ได้ร่วมมือกับแผนงานวิชาชีพทันตแพทย์ในการควบคุมการบริโภคยาสูบ จัดทำโครงการรณรงค์สัญลักษณ์ "กระต่ายขาเดียว" ในการป้องกันผู้สูบบุหรี่หน้าใหม่โดยทันตบุคลากร พ.ศ. ๒๕๕๘ ขึ้น เพื่อรณรงค์ให้เด็กนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ ๕ ทั่วประเทศ ได้พัฒนาทักษะการปฏิเสธ บุหรี่ ทั้งนี้ทันตบุคลากรได้ตระหนักถึงอันตรายจากการบริโภคยาสูบที่มีผลโดยตรงต่อสุขภาพช่องปาก และสุขภาพร่างกาย โครงการนี้ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง อาทิ ทันตแพทย์สมาคม แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ และ สมาคมทันตภิบาลแห่งประเทศไทย โดยมีรายละเอียดกิจกรรม โครงการตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ในการนี้ กรมอนามัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการมอบหมายให้กลุ่มงานทันตสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ร่วมดำเนินโครงการรณรงค์สัญลักษณ์ "กระต่ายขาเดียว" ป้องกันผู้สูบบุหรี่ หน้าใหม่โดยทันตบุคลากร พ.ศ. ๒๕๕๘ ในโรงเรียนประถมศึกษาทุกแห่งในจังหวัดของท่าน

จึงเรียนมา เพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

เรียน นพ.รช.
- เพื่อโปรดทราบ
- เก็บตกมอบทันตฯ
คต.เนติกร / ประพนธ์ นคช

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุธา เจียรมนิโชติชัย)

(นางลักขณา หงษ์ชาติ) รองอธิบดีกรมอนามัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมอนามัย
นักวิชาการสาธารณสุขเชี่ยวชาญ (ด้านบริการทางวิชาการ) สำนักงานทันตสาธารณสุข S.A. ๒๕๕๗

โทร. ๐ ๒๕๕๙ ๔๒๑๕

โทรสาร ๐ ๒๕๕๙ ๔๒๐๓

เรียน นพ.รช.
- เพื่อโปรดทราบ
- เก็บตกประชาสัมพันธ์

๕ ๖.ค. ๕๗

ทราบ / ดำเนินการ
พช

(นายพิทยา ไพบูลย์ศิริ)
นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ๓ ๖.ค. ๒๕๕๗

SAY
NO!
แบบโนโน้

“ปฏิเสธโดนใจได้รางวัล”

โนโน้ชวนเพื่อนๆ ป.5 ทั่วประเทศ ร่วม SAY NO!
ในโครงการ กระต่ายขาเดียว ยืนยัน มั่นใจ ไม่สูบ
ส่งข้อความปฏิเสธบุหรี่มวนแรกแบบเก๋ๆ โดนๆ
แล้วรอลุ้นรับของรางวัลพิเศษจากโนโน้ถึง 2 ต่อ!!

1

ทุกข้อความปฏิเสธ
ที่โดนใจรับของรางวัลเก๋ๆ
แบบโนโน้

2

ทุกข้อความปฏิเสธ
ร่วมลุ้นจับฉลาก
รับทุนการศึกษา 50 รางวัล
รางวัลละ 2,000 บาท
(สองพันบาทถ้วน)

ประกาศรางวัล
31 พฤษภาคม 2558
nonogang.com

NONO
No Smoking

โครงการรณรงค์สัญลักษณ์ “กระต่ายขาเดียว”

ในการป้องกันผู้สูบบุหรี่หน้าใหม่โดยทันตบุคลากร พ.ศ. ๒๕๕๘

หลักการเหตุผล

บุหรี่ เป็นยาเสพติดประเภทหนึ่งที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้สูบบุหรี่และบุคคลใกล้เคียง และเป็นสาเหตุการเสียชีวิตก่อนวัยอันควรจากสารประกอบในบุหรี่หลายชนิดที่เป็นพิษก่อให้เกิดโรคต่างๆ แต่บุหรี่กลับเป็นสารเสพติดทางสังคมและพฤติกรรมที่ถูกกฎหมาย และหาซื้อได้ง่าย สำหรับสถานการณ์การสูบบุหรี่ในเด็กวัยประถมศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบันนั้นอยู่ในระดับที่น่าเป็นห่วง ผลสำรวจจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปีพ.ศ.๒๕๕๕ ระบุว่าประเทศไทยมีประชากรที่สูบบุหรี่ถึง ๑๑.๕ ล้านคน เป็นเด็กและเยาวชนสูบบุหรี่มากถึง ๑.๗ ล้านคน และการบริโภคยาสูบในเพศชายมีแนวโน้มสูงชันอย่างชัดเจน อีกทั้งผู้สูบบุหรี่ส่วนใหญ่เริ่มสูบบุหรี่ตั้งแต่อายุยังน้อย และมีแนวโน้มที่อายุจะน้อยลงเรื่อยๆ พบว่าเยาวชนจะเริ่มสูบบุหรี่ครั้งแรกเมื่ออายุประมาณ ๑๑-๑๕ ปี โดยพบอายุต่ำสุดที่เริ่มสูบบุหรี่คือ ๕ ปี ซึ่งเด็กที่เริ่มสูบบุหรี่ตั้งแต่อายุยังน้อยจะเสพติดบุหรี่รุนแรงกว่าผู้ที่เสพติดเมื่ออายุมากขึ้น

การสำรวจเรื่องการเข้าถึงบุหรี่ของเด็กและเยาวชนพบว่า เด็กได้รับบุหรี่ยาจากการซื้อจากร้านค้ามากที่สุด และรองลงมาคือขอบุหรี่จากคนอื่น และในปัจจุบันเยาวชนสามารถเข้าถึงบุหรี่ได้จากการซื้อขายผ่านอินเทอร์เน็ตที่ส่วนใหญ่ไม่มีระบบการตรวจสอบอายุของผู้ซื้อ โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสูบบุหรี่ของเยาวชนคือ อิทธิพลจากครอบครัวส่งผลมากที่สุด การมีคนใกล้ชิด คนในครอบครัวสูบบุหรี่ สภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวเด็กขาดความรู้ความเข้าใจในพิษภัยของบุหรี่ เลียนแบบจากสื่อ ภาพยนตร์ต่างๆ แสดงพฤติกรรมต่อต้านสังคม ทั้งเด็กและเยาวชนจะถูกหลอกล่อชักจูงได้โดยง่ายจากกลยุทธ์ในการโฆษณาของบริษัทบุหรี่ กิจกรรมส่งเสริมการขายต่างๆ รวมถึงการแทรกแซงนโยบายควบคุมยาสูบของรัฐบาลผ่านการจัดกิจกรรมแสดงความรักรับผิดชอบต่อสังคม

สำหรับการรณรงค์ป้องกันผู้สูบบุหรี่หน้าใหม่ในเด็กประถมศึกษาใช้โรงเรียนเป็นจุดเริ่มต้นในการจัดกิจกรรม บูรณาการการเรียนการสอน ใช้การเล่นกีฬาเบี่ยงเบนความสนใจของเด็กให้ไปทำกิจกรรมอื่นๆ จากผลการศึกษามีคำแนะนำว่า การป้องกันไม่ให้เด็กสูบบุหรี่ควรเริ่มในเด็กอายุน้อยกว่า ๑๒ ปี จะช่วยลดการแพร่ระบาดของการสูบบุหรี่ในเด็กได้ ซึ่งกิจกรรมและการรณรงค์ต่างๆ จะต้องได้รับความร่วมมือจากเด็ก ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน ในการกำหนดมาตรการเพื่อควบคุมและป้องกันผู้สูบบุหรี่หน้าใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ

ทันตบุคลากรเป็นภาคีของเครือข่ายวิชาชีพสุขภาพเพื่อสังคมไทยปลอดบุหรี่ มาตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๘ ภายใต้ชื่อ “เครือข่ายวิชาชีพทันตแพทย์ในการควบคุมการบริโภคยาสูบ” มีแผนงานหนึ่งที่มุ่งเน้นป้องกันนักสูบหน้าใหม่ที่เป็นเยาวชน โดยใช้สัญลักษณ์กระต่ายขาเดียว (NoNo) เป็นตัวแทนในการ “ยืนยัน มั่นใจ ไม่สูบบุหรี่” เพื่อสื่อสารและเพิ่มทักษะการปฏิเสธบุหรี่กับเด็กก่อนวัยรุ่น ช่วงอายุ ๑๐ - ๑๒ ปี ซึ่งเป็นวัยที่กำลังอยากรู้อยากลอง เน้นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีปฏิเสธบุหรี่ในเชิงบวก ผ่านเว็บไซต์และเครือข่ายสังคมออนไลน์ และทดลองในโรงเรียนสังกัด กทม.บางแห่ง แต่ยังไม่มีการทำงานในระดับ mass เพื่อเข้าถึงเด็กโดยตรงมาก่อน

เนื่องจากทันตบุคลากรและทีมงานได้ปฏิบัติงานทันตกรรมป้องกันในโรงเรียนประถมศึกษาทั่วประเทศเป็นประจำตลอดมา และเห็นความสำคัญของการป้องกันผู้สูบบุหรี่รุ่นใหม่ และการรณรงค์ให้ข้อมูลและฝึกเด็กให้กล้าที่จะปฏิเสธบุหรี่เมื่อถูกชักชวนและสามารถพัฒนาจนเกิดทักษะในการป้องกันตนเองได้ จึงจัดทำโครงการรณรงค์สัญลักษณ์“กระต่ายขาเดียว”ในการป้องกันผู้สูบบุหรี่รุ่นใหม่ในโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ ขึ้น

วัตถุประสงค์ เพื่อรณรงค์ให้กับเด็กนักเรียนประถมศึกษาปีที่ ๕ รู้จักการปฏิเสธบุหรี่

เป้าหมาย โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วประเทศ

แนวทางดำเนินการ

๑. การจัดทำแผนกิจกรรมและประสานภาคี

๑.๑ ประสานความร่วมมือระหว่างกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักทันตสาธารณสุข และ ศูนย์อนามัยเขต กรมอนามัย,สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ,ทันตแพทยสมาคมแห่งประเทศไทยฯ, ชมรมทันตแพทย์สสจ., สื่อมวลชน, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ สมาคมทันตภิบาลแห่งประเทศไทย เป็นต้น

๑.๒ จัดทำแผนรณรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และพัฒนาทันตบุคลากรให้มีความพร้อมรองรับกิจกรรมสำคัญตามประเด็นรณรงค์ เน้นการร่วมคิดร่วมวางแผนของภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะผู้ปฏิบัติในระดับพื้นที่

๒. การจัดกิจกรรมรณรงค์

๒.๑ ประชาสัมพันธ์โครงการเพื่อให้นักเรียนรู้จักสัญลักษณ์กระต่ายขาเดียว, ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิเสธบุหรี่ และเข้าร่วมกิจกรรม โดยผ่านโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน สื่อประชาสัมพันธ์ On-line ของแผนงานวิชาชีพทันตแพทย์เพื่อควบคุมการบริโภคยาสูบ มูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ และเครือข่าย เช่น www.nonogang.com, [Facebook.com/Nonogang](https://www.facebook.com/Nonogang), www.smokefreezone.or.th, www.smokefreeschool.net

๒.๒ ทันตภิบาลที่รับผิดชอบโรงเรียนประถมศึกษาในแต่ละ CUP จัดกิจกรรมรณรงค์ในชั้นเรียนให้นักเรียนชั้นประถมปีที่ ๕ เขียนข้อความปฏิเสธบุหรี่คนละ ๑ ข้อความ นักเรียนที่ร่วมกิจกรรมจะมีโอกาสได้รับของที่ระลึก จากโครงการฯ

๒.๓ รวบรวมข้อความปฏิเสธบุหรี่ของเด็กประถมศึกษาปีที่ ๕ ทุกคนจากทั่วประเทศ ส่งสำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย เพื่อจัดรางวัลมอบทุนการศึกษาให้เด็ก ๒๐ รางวัล

๒.๔ แลกของขวัญ มอบรางวัลทุนการศึกษา แก่นักเรียนผู้โชคดี ในวันงดบุหรี่โลก ๓๑ พ.ค.๒๕๕๘ โดยกรมอนามัยร่วมกับทันตแพทยสมาคมแห่งประเทศไทยฯและสมาคมทันตภิบาลแห่งประเทศไทย

๓. การจัดการความรู้และประเมินผลโครงการ

จัดการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประเมินผล เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมในการพัฒนาทักษะการปฏิเสธบุหรี่ให้กับนักเรียนประถมศึกษาในปีต่อไป

แหล่งงบประมาณ จากโครงการวิชาชีพทันตแพทย์เพื่อควบคุมการบริโภคยาสูบภายใต้การสนับสนุนของ สสส.และภาคีอื่นที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๖๐๐,๐๐๐ บาท (หกแสนบาทถ้วน)

ระยะเวลาดำเนินโครงการ ตุลาคม ๒๕๕๗ - กันยายน ๒๕๕๘

กิจกรรมดำเนินการ ระยะเวลา และแหล่งงบประมาณ

	กิจกรรม	ระยะเวลา	แหล่งงบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๑	ขออนุมัติโครงการ	พ.ย. ๒๕๕๗	-	สำนักท.
๒	แต่งตั้งคณะทำงาน	พ.ย. ๒๕๕๗	-	สำนักท.
๓	ประสานความร่วมมือระหว่างกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ และภาคีเครือข่าย	พ.ย. ๒๕๕๗	-	คณะทำงานฯ
๔	จัดเตรียมสื่อสิ่งพิมพ์และเอกสารสนับสนุนพื้นที่ ๗๖ จังหวัด ๓๐,๐๐๐ โรงเรียน -โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน -ต้นแบบเอกสารสำหรับนักเรียน เขียนข้อความปฏิเสธบุหรี่	พ.ย.๒๕๕๗	โครงการวิชาชีพทันตแพทย์เพื่อควบคุมการบริโภคยาสูบ	คณะทำงานฯ
๕	จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ On-lineและเผยแพร่	พ.ย.๒๕๕๗ - พค. ๒๕๕๘	-	คณะทำงานฯ
๖	สมาคมทันตภิบาลถ่ายทอดโครงการ	๑๘ พ.ย. ๒๕๕๗	สมาคมทันตภิบาล	คณะทำงานฯ
๗	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่๕ ของโรงเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ร่วมกิจกรรมเขียนข้อความปฏิเสธบุหรี่	ธค.๒๕๕๗- มค. ๒๕๕๘		สสจ.และ CUP
๘	รวบรวมคำปฏิเสธไม่สูบบุหรี่ของนักเรียนทั้งหมด ส่งสำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข เพื่อจับฉลากให้รางวัลระดับประเทศ	มีค.-เมย. ๒๕๕๘	โครงการวิชาชีพฯ	สสจ.
๙	จัดแถลงข่าวสื่อมวลชน	๓๑พ.ค. ๒๕๕๘	โครงการวิชาชีพฯ	สำนักท.
๑๐	ประเมินผลโครงการและจัดการความรู้	มีย.-กย. ๒๕๕๘	โครงการวิชาชีพฯ	คณะทำงานฯ

ผู้รับผิดชอบโครงการ สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย, สมาคมทันตภิบาลแห่งประเทศไทย และทันตแพทย์สมาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

การบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยง	โอกาส	ผลกระทบ	แนวทาง	ผู้รับผิดชอบ
๑. รณรงค้ให้นักเรียนคิด ประโยคปฏิเสธบูหรีไม่ ครอบคลุมทั่วประเทศ - พื้นที่ไม่มีร่วมมือ - พื้นที่ขาดศักยภาพ - จัดส่งสิ่งสนับสนุนล่าช้า	ปานกลาง	มาก	-ประชุมชี้แจงผู้ประสานงานของ จังหวัดและพื้นที่ -อบรมเตรียมความพร้อมให้ ทันตบุคลากรในพื้นที่ -ติดตามและประสานงานเป็น ระยะและใช้ระบบอินเทอร์เน็ต	-สำนักทันต สาธารณสุข -สมาคมทันต ภิบาลแห่ง ประเทศไทย
๒. การประชาสัมพันธ์ - ไม่ทันเวลากับกิจกรรม ในพื้นที่	น้อย	น้อย	จัดทำสื่อให้เสร็จก่อนเริ่มรณรงค์ใน โรงเรียนและประสานขอความ ร่วมมือจากสื่อมวลชน	-สำนักทันต สาธารณสุข
๓. การประเมินผลและ จัดการความรู้ - วิทยากร/ผู้ดำเนินการไม่ว่าง - ภาค้เครือข่ายไม่เข้าร่วม	น้อย	ปานกลาง	ประสานตัวแทนผู้รับผิดชอบแต่ ละภาค้เครือข่ายตั้งแต่เริ่ม โครงการ	-สำนักทันต สาธารณสุข -ทันตแพทย สมาคม -สมาคมทันต ภิบาล

การประเมินผล จำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ และรายงานการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาแนว
 ทางการดำเนินงานในปีต่อไป

ลงชื่อ ..... *ทอชเพท สุภาวาท* ..... ผู้เสนอโครงการ
 (นางสาวทอชเพท สุภาวาท)
 นักวิชาการสาธารณสุขเชี่ยวชาญ
 (ด้านทันตสาธารณสุข)
 หัวหน้ากลุ่มพัฒนาการคุ้มครองผู้บริโภคด้านทันตสุขภาพ

ลงชื่อ ..... *สุปราณี ดาโลดม* ..... ผู้เห็นชอบโครงการ
 (นางสุปราณี ดาโลดม)
 ผู้อำนวยการสำนักทันตสาธารณสุข

ลงชื่อ ..... *สุธา เจริญมณีโชติชัย* ..... ผู้อนุมัติโครงการ
 (นายสุธา เจริญมณีโชติชัย)
 รองอธิบดีกรมอนามัย ปฏิบัติราชการแทน
 อธิบดีกรมอนามัย